

Informacja o zmianach w zakresie pomocy społecznej – tarcza III

W ustawie z dnia 14 maja 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w zakresie działań osłonowych w związku z rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 (Dz. U. poz. 875), zwanej dalej „ustawą” przewidziano poniższe regulacje.

Przepisy weszły w życie – co do zasady – z dniem 16 maja 2020 r.

1) art. 34 ustawy

Wydłużenie terminu na dostosowanie się do określonych standardów przez ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych.

Ustawodawca dokonał zmiany art. 4 ustawy z dnia 8 lutego 2018 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej (Dz. U. poz. 700), zgodnie z którą podmioty prowadzące w dniu wejścia w życie ww. ustawy ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych, niespełniające standardów określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 48a ust. 14 ustawy o pomocy społecznej, miały obowiązek dostosować do tych standardów ogrzewalnie, noclegownie lub schroniska dla osób bezdomnych do dnia 31 grudnia 2020 r.

Zgodnie z art. 34 ustawy wydłużono powyższy termin do dnia 31 grudnia 2022 r.

2) art. 41 ustawy

Zmiany w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. poz. 1690): art. 4, art. 6 i art. 7.

W art. 4 w ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego uregulowano kwestię wydanych przed dniem wejścia w życie ustawy decyzji ustalających opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej.

Decyzje lub umowy ustalające opłatę osób, o których mowa w art. 61 ust. 1 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej, za pobyt mieszkańca w domu pomocy społecznej, wydane lub zawarte przed dniem wejścia w życie ww. ustawy, miały zachować moc do dnia w nich określonego, jednak nie dłużej niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy, tj. do dnia 4 października 2020 r.

Nowe regulacje przewidują, że ww. decyzje i umowy zachowują moc do dnia w nich zawartych, jednak nie dłużej niż do dnia 1 stycznia 2021 r.

W art. 6 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego wprowadzono regulacje przejściowe dotyczące wymogów w zakresie poziomu zatrudnienia w placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku oraz kwalifikacji wymaganych od personelu tam zatrudnionego, które miały być wprowadzane stopniowo. Docelowy standard miał być osiągnięty przez podmioty prowadzące ww. placówki do dnia 1 czerwca 2021 r.

Mając na uwadze, że w obecnej sytuacji spełnienie określonych standardów będzie znacznie utrudnione, konieczna była zmiana przepisów przejściowych wprowadzonych ww. ustawą, tj. wydłużenie terminów na spełnianie przez placówki określonych standardów – docelowy standard ma być osiągnięty przez podmioty prowadzące ww. placówki do dnia 1 czerwca 2022 r.

Dokonano również zmiany art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.

Stosownie do art. 68a pkt 1 lit. f ustawy o pomocy społecznej, podmiot prowadzący placówkę zapewniającą całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku jest obowiązany prowadzić szczegółową dokumentację osób przebywających w placówce, zawierającą m.in. postanowienia sądu opiekuńczego w przedmiocie udzielenia zezwolenia na umieszczenie w placówce – w przypadku osób ubezwłasnowolnionych całkowicie.

W art. 7 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy o ochronie zdrowia psychicznego wskazano że ww. wymogi, w stosunku do osób przyjętych do placówki zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku przed dniem wejścia w życie tego przepisu, tj. 1 stycznia 2020 r. miały być stosowane od dnia 1 czerwca 2020 r.

Ustawodawca wydłużył powyższy termin na dostosowanie się do nowych wymogów – do dnia 1 czerwca 2021 r.

3) art. 46 pkt 3 ustawy w zakresie dodawanego art. 4e w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjami kryzysowymi, zwanej dalej „ustawą COVID-19”

Uregulowano kwestię, w której poddano kwarantannie pracowników i osoby świadczące pracę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej świadczących usługi całodobowo, noclegowniach oraz innych placówkach zapewniających całodobową opiekę osobom,

niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub w podeszłym wieku, o których mowa w ustawie o pomocy społecznej. Umożliwiono świadczenie pracy przez wskazane osoby świadczące pracę w tych jednostkach ze wskazaniem, że w takim przypadku przysługuje wynagrodzenie, a nie świadczenie czy wynagrodzenie z tytułu niezdolności do pracy.

Regulacja weszła w życie z dniem ogłoszenia ustawy z mocą od dnia 8 marca 2020 r.

4) **art. 55 ustawy** – pomoc żywnościowa dla cudzoziemców

Dodano nową regulację, zgodnie z którą w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii i w okresie nie dłuższym niż do 30 dni od dnia odwołania danego stanu, będzie mogła być przyznana pomoc żywnościowa w ramach Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym – cudzoziemcom potrzebującym pomocy, poddanych kwarantannie lub izolacji w warunkach domowych w związku z podejrzeniem zakażenia lub choroby zakaźnej, przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej legalnie niezależnie od ich statusu, o którym mowa w art. 5 oraz art. 5a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Pomoc będzie przyznawana pod warunkiem spełniania przez cudzoziemca kryteriów kwalifikowania do pomocy żywnościowej w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014–2020 na podstawie odrębnych przepisów.

5) **art. 55 ustawy**

W dodanej regulacji umożliwiono, w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii w związku z COVID-19, prowadzenie postępowań w sprawach dotyczących udzielania cudzoziemcom pomocy mającej na celu wspieranie procesu ich integracji, uzgadnianie indywidualnego programu integracji – również za pomocą środków komunikacji elektronicznej.